

26.07.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Yağlı tohum üretiminde yaşanan sorunlarının tespiti, nedenlerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasamızın 98. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz;

İ. Şimşek
Enkan AKGAY
M. M. M.

(1) Muharrem VARLI
MHP Adana Milletvekili

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Mehmet Necmettin ARAZIOĞLU	HATAY	
Baki Simsek	Merzifon	
Zihni Asba	SAKARYA	
Ruhur Ersey	Osmaniyeli	
Saffet Sandıklı	KOCAELİ	
Kadir Koedemir	Bursa	
Ahmet S. Yurdakul	Antalya	
Mehmet Erdoğdu	Mugla	
Ekmeladdin İhsanoglu	İstanbul	
Mehmet GÜNAL	Ankara	
F. Efur Tok	K. Mersin	
Enhan Hacıoğlu	Ankara	
Aziz ERDEM	İSTANBUL	
Kamil Aydın	ERZURUM	
İsmail Fahir Aksu	İstanbul	
Mehmet PARSAK	Afyonkarahisar	
Murat KALAYCI	Kocaeli	
Enhan Usta	Samsun	

GEREKÇE:

Ülkemizde tarımı yapılan yağlı tohumlar grubuna giren ürünler; ayçiçeği, çigit, soya, yarfıstığı, haşhaş, susam, kolza ve aspir olarak sıralanabilmektedir. Diğer yandan bu ürünler içerisinde sadece pamuk tohumu olan çigit, yağ bitkisi olmayıp, bitkisel yağ sanayimize önemli katkı sağlaması bakımından bu gruptandır. yer almaktadır.

Türkiye yağlı tohum üretimi 2014 yılında 2 milyon 741 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Bunun 1 milyon 200 bin tonu ayçiçeği olup bir o kadarı da pamuk tohumudur. Bu üretime karşılık 2014 yılında yağlı tohum ve türevleri ithalatı ise 6 milyon 241 bin ton olmuştur.

Yağlı tohumlu bitkiler, gıda sanayi başta olmak üzere, yem, kozmetik, boya, enerji gibi çeşitli sektörlerle ham madde olarak kullanılmaktadır. Ancak ülkemizin hemen hemen her bölgesi yağlı tohumlar üretimine elverişli olmasına rağmen, halen yağlı tohumlu ürünlerde net bir ithalatçı ülke konumundadır. Ülke ihtiyacımız ve ihracatımız için gereken yağ ihtiyacının sadece yüzde 30'u ürettiğimiz yağlı tohumlardan karşılanmakta ve geri kalanı maalesef ithal edilmektedir.

Ülkemizin yağlı tohumlara yılda 3,68 milyar dolar döviz verecek kadar zengin olmadığı ve yağlı tohumlu bitkiler içinde, özellikle ayçiçeği, soya, yarfıstığı, susam ve kanola gibi bitkilerin üretimlerini artırabilmek için büyük bir potansiyel bulunmasına rağmen uzun yıllardır bitkisel yağ açığı sorununu maalesef çözememekte ve uygun şartlara rağmen, ihtiyacı karşılayacak bir üretim artışı sağlanamamaktadır.

Üretimi teşvik edici bir fiyat politikasının izlenmesinin yanında, üreticiye alım garantisi verilmesi ve destekleme primlerinin kendinden beklenen amacı gerçekleştirecek düzeyde belirlenmesi gerekmektedir.

Yağlı tohumlu bitkilerin üretim alanlarının başka ürünlere kaymasını önlemek bakımından, üretimi teşvik edici bir parite sistemi uygulanmalı. Ülkemizde yağlı tohumlu bitkiler üretiminde ilk sırada ayçiçeğinin olduğu dikkate alındığında bitkisel yağ açığımızın daha da artmaması için ayçiçeği-buğday fiyat paritesi 2'nin altına düşürülmemelidir.

Üreticilerimizin verimli bir şekilde üretim yapabilmeleri bakımından ucuz girdi kullanımı sağlanmalı, gübre, mazot ve elektrikteki vergi oranları indirilmelidir.

Sulama yatırımlarının tamamlanması yağlı tohumlar üretimi için de çok önemlidir. Bir an önce sulama yatırımlarının tamamlanması gerekmektedir.

Türkiye'de yağlı tohumlu bitkilerin üretimine ilişkin etkin bir üretim ve destekleme politikasının izlenmesi gerekmektedir. Verilen destekler yeterli olmamaktadır. Bu nedenle, öncelikle üretici maliyetlerini göz önüne alarak üretim destekleri yeterli hale getirilmelidir.

Türkiye bitkisel yağ sanayinde ithalat, daha çok ham yağ ve tohum olarak yapılmaktadır. Son yıllarda ithalatın çoğunlukla ham yağ şeklinde yapılması ise katma değer kaybına ve sanayinin kırma kapasitesinin atıl kalmasına neden olmaktadır. Bu nedenle ithalatın tohum olarak yapılması, atıl kapasitenin kullanılmasını sağlayacağından işlenmiş ham yağ yerine, tohum ithalatına öncelik verilmesi ülke ekonomisine büyük kazanç sağlayacaktır.

Netice olarak;

Yağlı tohum ihtiyacının ülke içinden karşılanması son derece önemli olup ciddi bir ithalat kalemi olan yağlı tohumlarda, üretimi artırıcı politikaların hayata geçirilmesi gerekmekte olup, üretimde yaşanan sorunlarının tespiti, nedenlerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz.